

Undervisning | Arbetsförlagd utbildning

Anthony Hjalmarsson och Aaron Phelan förmonterar komponenter till hydraulventiler.

Plugg på företag kan ge unga jobb

KRAMFORS De går i skolan på jobbet.

Sex elever på Ådals skolans industritekniska program har sedan i höst haft större delen sin undervisningstid förlagd till verkstadsföretaget Nordhydraulic.

Anthony Hjalmarsson och Aaron Phelan förmonterar komponenter till hydraulventiler. Det är en del i den dagliga produktionen på Nordhydraulic.

– Det känns motiverande att tillverka produkter som man vet kommer att användas, säger Anthony Hjalmarsson.

Genom samarbetet mellan Ådals skolan och näringslivet i Kramfors kommun har industri eleverna i årskurs ett haft tre skoldagar i veckan på Nordhydraulic sedan i oktober.

– Där har de läst alla industrikurser medan de haft gymnasiegemensamma ämnen som svenska, matte och idrott på skolan, berättar rektor Peyman Vahedi.

Förutom att också delta i produktionen får eleverna nyttiga allmänna insikter i arbetslivet, som att komma i tid, samarbetsförmåga och annat. Produktionsledaren Peter Velin och personalansvarige Lars Hallin är särskilt engagerade i elevernas

Skolledare, politiker och andra besökte Nordhydraulic vid ett lokalt programråd för att studera arbetsförlagd utbildning.

verksamhet tillsammans med Göran Freed och P-G Öberg, lärare respektive skolvärd på Ådals skolan.

I förlängningen är meningen att unga med arbetsförlagd utbildning ska få in en fot på ett företag, vilket kan leda till sommarjobb och på sikt kanske fast anställning.

– Jag kan absolut tänka mig att jobba här, det fungerar bra med handledare och andra, säger Aaron Phelan.

Bakgrunden till Ådals skolans satsning är 160 000 försvunna industrijobb sedan millennieskiftet och ett starkt minskat intresse för industrin bland unga.

– Vi var tvungna att göra något radikalt för att kon-

kurrera med omvärlden. LKAB satsar 75 miljoner på att utveckla industritekniska programmet i Kiruna, mer än hela Ådals skolans budget. Vi fick tänka annorlunda och fick med oss politikerna. Det är det som blev Kramforsmodellen, säger Peyman Vahedi.

– Det är likadant hemma i Tyskland, unga vill sitta på kontor och jobba med datorer. Men vi behöver välutbildade, talangfulla anställda och vårt mål är att de här sex eleverna ska få jobb här, säger Rolf Saxe, vd för Nordhydraulic.

I vår fortsätter den företagsförlagda utbildningen på Gerdins i Mjällom. Under

”Vi behöver välutbildade, talangfulla anställda och vårt mål är att de här sex eleverna ska få jobb här.”
Rolf Saxe, vd Nordhydraulic.

årskurs två och tre genomför eleverna arbetsförlagd lärande på företaget. Det blir tre dagar i veckan som nu, men med ett mer självständigt och individuellt anpassat upplägg för eleverna.

Planer finns även för att Ådals skolans barn- och fritidsprogram och teknikprogram på olika sätt ska koppla undervisning till lokala företag.

– Vi har ett fantastiskt stöd från företagen som utan stadsbidrag gjort investeringar för detta, säger Peyman Vahedi.

Text & Foto Erik Åmell 0612-77 17 64 erik.amell@allehanda.se

BÖRSKRÖNIKA

Osäkert om bubblan finns på börsgolvet

En börsuppgång med 10 procent i februari, 5 procent i januari har underblåst spekulationer om vi befinner oss i en bubbla, inte bara bostadspri- ser i storstäderna utan också på aktiemarkna- den. Huruvida vi befinner oss i en bubbla får vi veta först i efterhand, exempelvis om den spricker och årets aktie- uppgång på 15 procent och mer än så sopas bort på kort tid.

Avgörande blir delårsrapporterna första kvartalet som börjar strömma in sista hälften av april. Det fordras goda vinstökningar för att försvara den börsuppgång på 80 procent som vi haft sedan senaste botten vid årsskiftet 2011–12.

Finansmannen Christer Gardell har via sin fond Cevian nu blivit störste ägare av röstsvaga aktier i lastvagnstill- verkaren Volvo med 8 procent av aktierna. Men han är långt ifrån att vara störst röstmä- sigt med sina 14 procent. Industri- värden har 21 procent av rösterna, till dessa kommer Handelsbankens stiftelser/fonder med 5 procent. Någon maktförskjutning är det all- så inte tal om även om Gardell får in en medarbetare i Volvostyrelsen efter stämman 1 april.

Aktien har återigen nått över 100 kronor men det en bra bit kvar till all time high 150 kronor för nästan åtta år sedan. Gardell började köpa in sig i Volvo våren 2007 på kursen drygt 130 kronor. Externa beräk- ningar visar att hans Cevian ligger minst en miljard kronor back på nuvarande kursnivå. Kaxiga utta- landen från Gardell under årens lopp om hur Volvo bör skötas har inte haft någon effekt.

Få bolag har som gruvföretaget Boliden åkt berg- och dalbana. 2000-talet började med alla tiders rekord 251 kronor, sedan snabbt ut- för till under tian hösten 2002, därefter återhämtning till över 150 kronor, sedan ned till under 20 kr hösten 2008, därefter upp till över 100 kronor från år 2010 och nu 158 kronor efter 33 procents uppgång under februari. Det är högsta kurs sedan utförsbacken började dagarna efter millennieskiftet.

Den jättelika investeringen i Aitik, Gällivare, ger resul- tat när metallpriserna stiger, allra helst som dollarn går Bolidens väg med högsta noteringen på halvdussinet år. För ett år sedan stod dollarn i ca 6:50 kronor, nu i 8:36 kronor. Sköna kronor rakt in i kassan allt eftersom gamla valutakontrakt löper ut.

Stålföretaget SSAB har haft en bedräglig kursutveck- ling från 2007 då aktien betalades i över 200 kronor ned till 40 kr i början av året. Men efter bokslutet har aktien stigit 20 pro- cent till femtiolappen.

Övriga svenska bolag som stigit med över 20 procent un- der februari är fastighetsbola- get Balder, Electrolux, Getinge medicinteknik, byggbolaget Pe- ab, Securitas – i helt olika bran- scher, vilket visar att börsklima- tet är allmänt gott.

Henric Borgström

henric.borgstrom@gmail.com

Det fordras goda vinstökningar för att försvara den börsuppgång på 80 procent som vi haft sedan senaste botten vid årsskiftet 2011-12.